

DE PGM OP WEG NAAR 2020

De vorming van het Filia-al (Filiaal)?

Ter inleiding

De PGM krimpt en heeft door de omstandigheden daartoe genoodzaakt, in 2012 besluiten genomen over gebouwen. Deze besluiten zouden in 2015 uitgevoerd moeten zijn, gelet op de financiële situatie van de PGM. Het gaat daarbij in het bijzonder om de Oostkerk, de Morgenster en de bijgebouwen. Over aantallen predikantsplaatsen zijn toen geen nadere besluiten genomen. Wel is toen uitdrukkelijk vastgesteld dat er een nieuwe situatie zou zijn, wanneer er een vacature zou ontstaan. Alsdan zou besluitvorming aan de orde zijn. Door het vertrek van ds. Francke deed die situatie zich voor. De Algemene Kerkenraad en het College van Kerkrentmeesters waren bereid tot openstelling van die vacature, mits aan de voorwaarden van het RCBB (die overigens ook door AK en CvK werden onderschreven) zou kunnen worden voldaan. Die voorwaarden behelsden vooral het kunnen presenteren van een structureel sluitende begroting in de jaren 2017/8. Dit bracht mee dat in die periode er een financiële ruimte is voor ongeveer 3,5 predikantsplaatsen, waarbij de ontwikkelingen van kerkelijke inkomsten en aantal zielen in ogenschouw zijn genomen. Het te verwachten natuurlijk verloop van het aantal predikanten maakt het in principe mogelijk rond 2017/8 te komen tot de structureel sluitende begroting, waarbij vanzelfsprekend ook de afstoting van gebouwen wel gerealiseerd moet zijn.

Maar er is toch meer?

Als de toekomst van de PGM alleen wordt gevormd door stenen en vacatures, zouden we een armzalige kerk worden. Op weg naar 2020 betekent nadenken over wat voor kerk we willen zijn in 2020. Dat vraagt discussie en bezinning. Die discussie is vooral aangejaagd door de commissie Impulz. Haar eindrapport is verschenen. Daarin is geen blauwdruk neergelegd maar worden perspectieven geschetst. Perspectieven van mogelijkheden die de PGM heeft om in Middelburg ook op termijn een zinvolle en zingevende kerkelijke gemeenschap te zijn, die ook naar buiten treedt. Drie elementen spelen een rol: de omgang met God, het samen gemeente zijn en de dienst aan de samenleving.

Op weg naar 2020 vraagt dus om een kerk met inhoud met een beleidsplan waarin dit tot uitdrukking wordt gebracht.

Als droombeeld van hoe de PGM er in 2020 uit zou kunnen zien, presenteert Impulz het Filia-al. Plekken waar de liefde van God (φιλία) zichtbaar wordt voor allen (Filia-al). Gespeld met de α (alfa) als verwijzing naar het Griekse woord φιλία voor de liefde van God. Onder het Filia-al vallen alle activiteiten en uitingen van de Protestantse Gemeente Middelburg. Er kunnen één of meerdere Filia-alen zijn. Centra, die misschien wel 24 uur per dag, 7 dagen per week toegankelijk zijn. Die zichtbaar zijn in de stad en gemakkelijk vindbaar. Die laagdrempelig zijn, en waar mensen op allerlei manieren betrokken kunnen zijn. Waar ook ruimte is voor organisaties of groepen die niet direct onder de kerkelijke vlag vallen. Een eerste stap zou kunnen zijn het bundelen van nu wijkgebonden activiteiten die centraler georganiseerd meer 'body' zouden kunnen krijgen en daardoor meer bereik en aantrekkingskracht.

Waarover moet het gaan?

De commissie Impulz heeft nagedacht, gesprekken gevoerd, met de wijken gediscussieerd. De wijken hebben ook gedachten gevormd en ook de AK-leden hebben meer dan eens zich bezonnen. Vanzelfsprekend dienen alle leden van de PGM zich in de gedachtevorming te kunnen mengen.

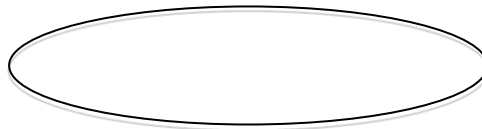
Uit de verschillende contacten en gesprekken zijn onderwerpen naar voren gekomen die zeker een plek moeten krijgen in het op te stellen beleidsplan. Het gaat om de volgende onderwerpen:

- Inhoud geven aan spiritualiteit, omgang met God, inspiratie uit de Bijbel, het waarom/de bron van kerk zijn met elkaar
- Meer samen PGM zijn, minder 'eilandvorming'
- Uitdrukking geven aan dienstbaarheid aan de samenleving, diaconaal, omzien naar elkaar, op veelkleurige wijze present zijn in de Middelburgse samenleving, ook op cultureel terrein
- Niet meer spreken over wijken maar over clusters van aanwezigheid
- Veelkleurigheid is een groot goed, maar valt niet samen met even zovele gebouwen
- Naar een bestuursstructuur die past bij de nieuwe opzet (minder wijken en zeker minder wijkkerkenraden)
- Meer samenwerken over de hele stad heen (we zijn samen één Filia-al)

Uit de verschillende discussiebijeenkomsten is naar voren gekomen dat we twee hoofdlijnen (of twee polen van één ellips) herkennen.

Het gaat om de volgende polen van het kerk-zijn:

De kerk moet daar zijn waar de mensen zijn

De kerk moet zo naar buiten treden met wat zij te bieden heeft, dat de mensen daar naar toe komen

Waar toe kan dat leiden?

WAT IS DE PGM IN 2020? Een kerkelijke gemeenschap, samenkomend rond de bijbelverhalen en God, die zich diaconaal opstelt, er voor de mensen is, zichtbaar aanwezig is, wat te bieden heeft. Die aanwezigheid is zichtbaar op twee à drie plekken in Middelburg: centraal, biedend en monumentaal; decentraal, dienend en laagdrempelig.

VEELKLEURIGHEID. De aanwezigheid op de twee à drie plekken laat veelkleurigheid zien die recht doet aan de verschillende manieren waarop mensen de omgang met God beleven en daar uiting aan willen geven. Dat kan zijn de dienst aan de naaste, verschillende vormen van vieren, open huis zijn, stiltecentrum, etc. De 'oude' wijken, onthecht geraakt van hun vertrouwde gebouwen, hebben afgedaan; dank zij ieders inbreng komen de PGM-leden en ook anderen graag naar de twee à drie vierplekken. In dit verband moet ook de bijzondere plaats van de Ontmoeting als buitengewone

wijkgemeente en die van de Koorkerkgemeenschap worden genoemd: zelfstandig, maar lid van de PGM-familie.

GEBOUWEN. De besluiten uit 2012 inzake het afstoten van gebouwen worden uitgevoerd. Ondertussen kijken we ook verder naar 2020 en ook nog de jaren daarna. De financiële ontwikkelingen enerzijds en de opvattingen over het kerk zijn in de toekomst maken het mogelijk nu een uitdrukkelijke keus te maken voor een gebouwenconcept dat past bij de toekomstvisie. Wat zou dat in bijvoorbeeld 2025 kunnen betekenen? Een schets: we handhaven de Abdijkerken (centraal en monumentaal) en realiseren op een andere plaats een al of niet nieuw laagdrempelig multifunctioneel gebouw (decentraal en dienend). Als we echt zichtbaar en dienend aanwezig willen zijn, ligt permanente openstelling (en bemensing!) voor de hand. De Ontmoeting is eigenaresse van haar gebouw.

BESTUURSSTRUCTUUR

De PGM van 2025 heeft een andere bestuursvorm nodig dan die van 2014. De bestaande wijkstructuur hoort niet bij de manier van kerk zijn in 2020. De wijken willen doen waar ze goed in zijn: dicht bij de mensen zijn, de sociale netwerken benutten. Dat vraagt in de verschillende delen van de stad om actieve betrokkenheid van mensen, gemeenteleden, netwerken, wijkcommissies, een Filia-al. Bestuurlijk werk wordt gedaan door één overkoepelende kerkenraad, die zich richt op de algemene strategie, financiën (met CvK uiteraard) en beleidslijnen. Het is nadrukkelijk de bedoeling de inzet, energie en directe betrokkenheid in en van de wijken te behouden en die ook voor de toekomst te benutten. De Centrale Diaconie ondersteunt met raad en daad de decentrale diaconale activiteiten.

ROUTE

Hoeveel haast hebben we? De wijken benadrukken dat snelle besluitvorming nodig is. We streven er daarom naar om nog in 2014 een nieuw Beleidsplan te hebben vastgesteld. Dat geeft richting aan ons handelen. Dat is ook nodig want 2015 zal een voor de PGM ingrijpend jaar zijn. We moeten dus wel concrete stappen gaan zetten, ook richting nieuwe bestuursstructuur. Daarna begint de realisatie van die koers richting 2020. De route en de organisatie wordt op basis van brede besluitvorming en instemming van de gemeenteleden door de AK vormgegeven en bewaakt. Een PGM-brede kerkenraad, een veranderteam en werkgroepen (geografisch en/of thematisch) ontplooiën activiteiten die toewerken naar de gewenste situatie in 2020.

De AK organiseert samen met de wijkkerkenraden en de commissie Impulz een PGM-brede bijeenkomst voor alle gemeenteleden. Daar willen we de voorgenomen nieuwe beleidskoers en nieuwe organisatie bespreken, zodat we voldoende gedragen besluiten kunnen nemen.

NB: Het rapport van de Werkgroep Impulz is te downloaden op www.middelburgsekerken.nl onder PGM Algemeen en dan onder PGM Publicaties.